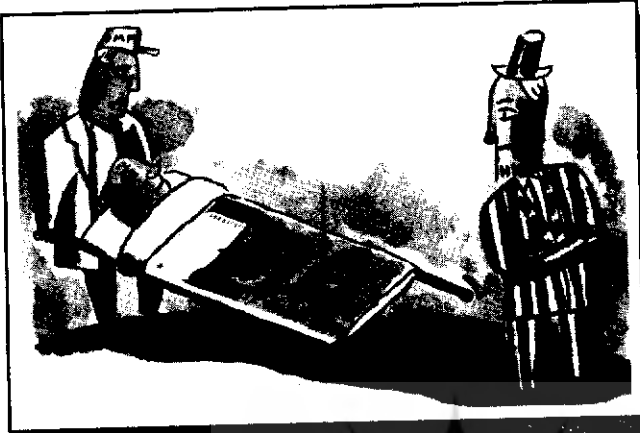

جنوب شرقی آسیا: بحران دوم در راه است!

بیشتر می‌شود که احساس شود خارج ساختن آسیا از بحران جنبه فوریت دارد و گذشت زمان اثرات آن را بر اقتصاد جهانی دو چندان می‌کند. ادامه بحران بر صادرات و سود شرکت‌های آمریکایی و اروپایی

اثرات بسیار زیان‌بار خواهد گذاشت.

بیدیهی است در همه جهان، اقتصادها چرخه‌های نوسانی دارند که رونق و رکود دوره‌ای از ویژگی‌های آن است، ولی بحران آسیا در چارچوب هیچیک از قوانین نوسانات اقتصادی نمی‌گنجد و بدون بروز هیچ اثری از بهبود همچنان در چرخه سقوط دست و پا می‌زند. منطقه آسیای جنوب‌شرقی طی سالها میلیاردها دلار را چه از بازارهای داخلی و چه از سرمایه‌های خارجی به خود جذب کرد که به رشد تهاجمی در اقتصاد آن منجر شد. برای مثال کشور مالزی در دهه گذشته هر ساله یک رشد اقتصادی به میزان نزدیک به ۹ درصد برای خود تامین کرد. در آن سالها هیچکس نمی‌توانست تصور کند که ظرفیت سیستم اقتصادی کشور قادر به تحمل چنین رشدی بالا برای مدتی طولانی نیست. همه دروازه‌ها به روی سرمایه‌های خارجی باز بود ولی دستورالعملها و شیوه‌های جذب این سرمایه‌ها در اقتصاد کشور به دقت و با دوراندیشی تنظیم نمی‌شد. در بانکها اصلاحات لازم برای زمانهایی که سرمایه‌های هنگفت به سوی آنها جریان پیدا می‌کند انجام نشد، و سیستم بانکی آمادگی و

تازه آغاز شده بود و موج دوم ضربه مالی در راه بود. زمانی که توکیو اعلام کرد به دلیل بروز نوسان در اقتصادش قادر نخواهد بود کمکی به بحران آسیا بکند، سرعت این امواج شتاب بیشتری یافت. در آن روزها همگان معتقد بودند که قدرت ژاپن و اشتباهی فراوان آن برای صادرات می‌تواند آسیا را از فرورفتن بیشتر در بحران نجات دهد ولی ژاپن، پس از پشت سر گذاشتن هشت سال بی‌تحرکی اقتصادی به سرعت به سوی یک رکود تقریباً ناشناخته پیش می‌رفت. چپا‌چنگ‌هی از یک شرکت بزرگ سرمایه‌گذاری آسیایی که معتقد است درحال حاضر تنها چین نقطه درخشان در اقتصاد آسیا است، می‌گوید: «من از آینده کاملاً مایوس هستم و تصور می‌کنم باید در انتظار سقوطی دیگر در ماههای آینده بود.»

ناتوانی آسیاییها در متوقف ساختن سقوط اقتصادی خود در دستورکار کنفرانس سران کشورهای صنعتی (گروه هشت) که اخیراً در بیرمنگام انگلستان تشکیل شد قرار داشت. غرب به خوبی درک می‌کند که اعاده سلامت به سیستم اقتصادی کشورهای بحران زده آسیایی برای جهان اهمیت حیاتی دارد و اهمیت آن زمانی

در مرکز شهر کوالالمپور پایتخت مالزی دو برج سر به فلک کشیده و ۸۸ طبقه‌ای پتروناس (شرکت نفت مالزی) که ارتفاع آنها از برجهای دوگانه «سیریز» در شیکاگو بیشتر است، به عنوان مرتفع‌ترین ساختمان‌های جهان، مدرنیزه شدن مالزی را به رخ جهانیان می‌کشند. اما، امروز این برجها به عنوان نمادی از بلندپروازیهایی خارج از ظرفیت، ابهت درخور کشوری را که می‌رفت توسعه‌ای نامنتظر داشته باشد، ندارند. قوس نزولی توسعه که حدود یک سال است آسیا را در یک بحران عمیق اقتصادی فرو برده است همچنان در سراشیب قرار دارد. مالزی که در معرض موج دوم بحران قرار داشت به دلیل دست به گریبان بودن بانکها و شرکتها با بدهیهای هنگفت در سطح ملی به سرعت رو به رکود اقتصادی پیش می‌رود. با این حال مقامات مالزی با ناچیز جلوه دادن بحران، و گاه تکذیب آن، ماه گذشته اقدام به افتتاح دو برج عظیم پتروناس کردند که هنگامی‌ها بلافاصله آن را به مثابه «سربه زیربرف کردن» و کتمان حقایق توصیف کردند.

ماجرا از «بات» واحد پول تایلند در تایلستان گذشته آغاز شد. بات تنها ظرف دو هفته زیر فشار جانکاه نخستین علائم بحران بیست درصد از ارزش خود را در برابر دلار آمریکا از دست داد. به دنبال بات سقوط پول سایر کشورهای آسیای جنوب شرقی یکی پس از دیگری آغاز شد. با ورود صندوق بین‌المللی پول و اعطای اعتباری بالغ بر صد میلیارد دلار به سه کشور تایلند، کره جنوبی و اندونزی وضعیت تا حدودی ثبات پیدا کرد، اما مشکل آنجا بود که بحران واقعی که طی آن هزاران کارخانه به تعطیلی کشیده شدند، میلیونها شغل از دست رفت و قیمتها از کنترل خارج شد،

ظرفیت پذیرش حجم عظیمی از سرمایه‌ها را نداشت. نتیجه آنکه یک شبه همه چیز فروریخت و رهبران آسیایی را مجبور ساخت به هر توصیه بوروکراتهای صندوق بین‌المللی پول تسلیم شوند و در مقابل هر پیشنهاد تحمیلی آنها سر خم کنند تا شاید خود را از سرنوشت سیاسی دردناکی که در انتظارشان بود برهانند.

رشدی در کار نخواهد بود!

بحران اقتصادی آسیا به تدریج به بحرانهای سیاسی تبدیل می‌شد که بارزترین نمود آن را در اندونزی مشاهده کردیم. سوهارتو که برای مدت ۳۲ سال از سکوی رشد اقتصادی برای اندونزیاییها سخن گفته بود به محض ظاهر شدن آثار بحران اقتصادی در بحران سیاسی عمیقی گرفتار آمد که منجر به استعفای این دیکتاتور سالخورده شد. در آخرین ماههای حکومت

سوهارتو رویه اندونزی تا میزان ۷۰ درصد ذوب شد و در سه ماهه نخست بحران، قیمت‌ها تا ۳۳ درصد افزایش یافت و میلیونها شغل از دست رفت. بحران اقتصادی آتش‌های سیاسی نهفته در زیر خاکستر را مشتعل ساخت و به قیامی مردمی تبدیل شد که بنیان سوهارتو و خانواده‌اش را که بیش از ربع قرن بر سرنوشت ملت اندونزی حاکم بودند و از این رهگذر ثروتهای انبوه اندوختند، از جا کند.

هنگامی که در ماه ژوئیه سال گذشته بحران آسیا ظاهر شد هیچکس قادر به پیش بینی این وضع نبود. همگان می‌گفتند روح نیرومند آسیایی و تواناییهای نخبگان در کشورهای منطقه این کشورها را قادر خواهد ساخت به سرعت چرخهای اقتصاد را به چرخشگاههای اولیه خود بازگرداند ولی چنین نشد و آسیاییها که به رشدهای بالای اقتصادی و افزایش رشد سالانه گاهی به میزان دو

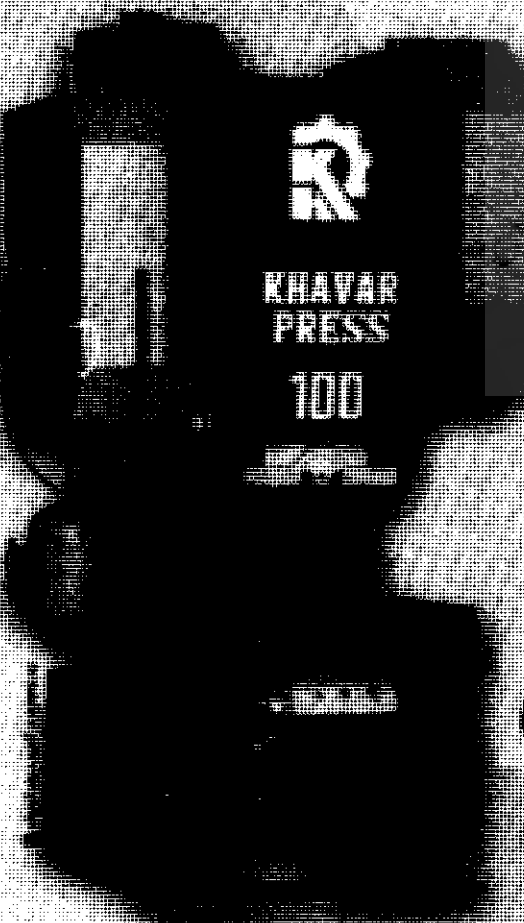
برابر عادت کرده بودند مجبور شدند بیاموزند که چگونه خود را با رکودهای ژرف و ایستایی طولانی اقتصاد تطبیق دهند.

به رغم امیدها و خوشبینی‌های صندوق بین‌المللی پول و پاره‌ای محافل دیگر هنوز از انتهای تونل نوری ساطع نیست. اقتصادهای کره جنوبی، تایلند و اندونزی امسال نیز در رکود باقی خواهد ماند و از بهبود در آنها اثری مشاهده نمی‌شود. تحلیلگران اظهارنظر می‌کنند رشد اقتصادی در مالزی، سنگاپور و حتی هنگ‌کنگ ممکن است به صفر برسد و حتی روندی منفی داشته باشد. سان بائه‌کیم اقتصاددان هنگ‌کنگی می‌گوید: «احتمالاً نمی‌توان گفت شرایط از بدترین دوران خود خارج شده است.» شاید این اظهارنظر به حقیقت نزدیک باشد. در آسیای جنوب شرقی اثری از صادرات که سالها است به صورت سنت درآمد است خبری نیست. ارزهای

شرکت ماشین‌سازی
خاورپرسی

(سابقه حسن)

تولید کنندم پریمیای مکلیکن (فیلدولیک)

دفتر مرکزی: تهران، خیابان خاورپرسی، پلاک ۱۳
تلفن: ۲۲۱۱۱۱۱-۲۲۱۱۱۱۲
گزاره: کلوش، ۲، خانه خاورپرسی، تلفن: ۲۲۱۱۱۱۱-۲۲۱۱۱۱۲

آسیایی (به جز معدودی) تا ۷۰ درصد در برابر دلار ارزش خود را از دست داده‌اند و اثری از افزایش ارزش آنها که می‌تواند نقطه امید برای زنده شدن بازرگانی و آغاز مجدد صادرات باشد دیده نمی‌شود. واردات نیز از قاعده رکود مستثنی نیست: در اندونزی سی درصد و در کره جنوبی ۳۶ درصد از واردات کاسته شده است که دلیل عمده آن کاهش ارزش پولهای ملی آنها است. از این بدتر، ضربه به سیستم‌های بانکی این کشورها آنقدر شدید بوده است که کمتر سازمان مالی خارجی تمایل به گشایش اعتبار و مبادلات مالی با آنها دارد.

بسیارند کسانی که از خود می‌پرسند سرانجام چنین وضعی چیست و ادامه آن تا کی خواهد بود؟ و بسیاری می‌گویند احتمالاً تحولات در جهت بهبود به این زودیها نخواهد بود. «سیمون اوگوس» اقتصاددان معتبر هنگ‌کنگ پیش‌بینی می‌کند پنج سال وقت لازم است تا آسیا پا به مرحله‌ای از رشد بگذارد که نسبتاً قابل قبول باشد. اوگوس معتقد است قبل از این مرحله کشورهای آسیایی در معرض یک ضربه دیگر پولی قرار خواهند گرفت که زمان آن احتمالاً در پایان سال جاری خواهد بود که علائم خطرناک آن از هم اکنون در همه جا دیده می‌شود. در این فرصت باقیمانده کره جنوبی و تایلند که تسلیم صندوق بین‌المللی پول شده‌اند و گامهایی را در جهت بهبود برداشته‌اند برای خروج از بحران باید راه خود را برای پایان دادن به رکود بگشایند، در کره جنوبی بیکاری به رقم ۶/۵ درصد بالغ شده که موجب شد در روز اول ماه مه کارگران کره‌ای تا آستانه یک شورش پیش بروند. در طول این پنج سال ناکارایی و سکون در اقتصاد همچنان به چشم خواهد خورد. در اندونزی که بانکها و شرکتها یا تعطیل و یا در هم ادغام شده‌اند موج مهاجرت هزاران جویای کار به کشورهای همسایه ادامه خواهد یافت. مالزی ناچار است برای پرداختهای خارجی خود به هزینه کردن میلیاردها دلار از داراییهای ملی اقدام کند که خطر ورشکستگی از عواقب آن

تحلیلگران معتقدند رشد اقتصادی در مالزی، سنگاپور و هنگ‌کنگ حتی ممکن است به صفر برسد.

خواهد بود. مالزی برای بازپرداختهای خارجی خود باید در برابر هر دلار ۳/۸ رینگیت بپردازد که این رقم تا قبل از بحران ۲/۷ رینگیت به ازاء هر دلار بود.

اما چین، غول منطقه تا این لحظه توانسته است خود را از بحران آسیا کنار نگه دارد و تایوان نیز که شرکتهایش موفق شدند زیر بدهیهای هنگفت نروند تا حدودی از امواج بحران درامان مانده است. گرچه صادرات چین بر اثر بحران دچار تنگناهایی شده، ولی رشد آن چندان لطمه ندیده است و سرمایه‌گذاریهای خارجی نیز در چین ادامه دارد. اما نگهداشتن اوضاع به روال کنونی بزرگترین مشکل ژو رانگجی نخست وزیر جدید چین است و او برای جمع و جور کردن اقتصاد چین روزهای مشکلی در پیش دارد؛ سیستم بانکی چین به شدت درگیر اعطای «وامهای بد» است که برآورد می‌شود یک چهارم

تولید ناخالص ملی آن کشور را تشکیل می‌دهد. شرکتهای بزرگ دولتی نیز نیاز به اصلاحات اجتناب‌ناپذیر دارند که به معنی بیرون ریختن میلیونها کارگر چینی از کارخانجات و موسسات دولتی است و این اتفاق باید در کشوری بیفتد که در طول ۵ دهه تحت شرایط حاکمیت کمونیستی شغل میلیونها کارگر شهری در چین تضمین شده بود. چین امیدوار است در سال جاری از طریق سرمایه‌گذاریهای داخلی به رشد مورد نظر خود برسد. چنانچه این رشد معادل ۸ درصد تامین شود چین می‌تواند ادعا کند در زمینه ایجاد اصلاحات در سیستم بانکی و شرکتهای دولتی موفق بوده است و در غیر این صورت شرایطی بهتر از کشورهای بحران زده آسیایی در انتظارش نیست.

□ مأخذ: مجله تایم - ۱۸ مه ۱۹۹۸
برگردان از بخش ترجمه گزارش

دورالک

شرکت صنایع آلومینیوم، تولیدکننده:

- در وینجره، پارتیشن و نمای آلومینیومی دورال
- پروفیل‌های صنعتی و غیر صنعتی دورال
- سقف کاذب و اکوستیک آلومینیومی دورال (دامپا)

آدرس: تهران - خیابان سید جمال الدین شماره ۹۲
تلفن: ۸۷۱۷۹۶۴ - ۸۷۱۹۰۳۲ فاکس: ۸۷۱۹۶۰۰

در وینجره و پروفیل آلومینیومی دورال با مهر استاندارد

